

Motion till riksdagen 2017/18:1657

av Jan Lindholm (MP)

Fler räkningssbefriade områden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att snarast utvidga de räkningssbefriade områdena i samhället och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om argumenten för att ett förbud mot rökning på badstränder snarast införs och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en samordnad kampanj för minskad rökning i kombination med ett Håll Sverige Rent-perspektiv och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Cigaretter som slängs på gator och i övrig miljö utgör ett stort problem bland annat på grund av att de innehåller många kemiska ämnen. De sju största tobaksbolagens chefer erkände under ed i ett utskottsförhör i USA att de totalt tillsätter 599 olika kemiska substanser vid tillverkningen av cigaretterna. Även om varje fimp är liten så blir den samlade mängden av alla fimpar en stor volym.

Totalt används 3,8 miljoner hektar jordbruksmark till odling av råtabak och totalt röks cirka 6 000 miljarder cigaretter varje år i världen varav merparten slängs som fimpar på marken. Trots att rökarna är en liten minoritet i Sverige så utgör tobaksprodukter nära hälften av allt skräp som slängs i stadsmiljö.

Det tar lång tid för cigarettfimpar att brytas ner. Under tiden transporteras de ofta med regnvattnets hjälp ut till våra vattendrag. Väl i vattendragen kan fimparnas gifter vara dödliga för kräftdjur som daphnier. En enda fimp i åtta liter vatten uppges leda till dödlig dos för dess vattenlevande kräftdjur. De största koncentrationerna av fimpar uppstår där många människor vistas om där inte råder rökförbud.

Hälsomotiven mot bruk av tobaksprodukter är redan så väl kända att jag avstår från att ta upp dessa i denna motion. Här är tobaksprodukternas miljöskadliga påverkan det som jag vill lyfta fram.

Förslag

Frågan om att utvidga de rökningbefriade områdena i vår gemensamma offentliga miljö har utretts och förslag bearbetas av regeringen. Det känns därför inte lämpligt att nu komma med allt för tydliga och konkreta förslag på exakt hur man bör gå vidare med det arbetet. Jag vill dock påpeka att det även kan vara lämpligt att gå så långt att man i stället för förbudsområden börjar tänka i termer av tillåtna områden för rökning. Det betyder att rökförbud blir det normala tillståndet och att röktillåtna områden blir undantagen. Det skulle underlätta för alla att veta vad som gäller. Första förslaget är därför att regeringen påskyndar arbetet med att lämna förslag till riksdagen om hur en utvidgning av rökbefriade områden lämpligen genomförs.

I flera europeiska länder har man börjat införa rökförbud på badstränder. Frågan har diskuterats i Sverige och avfärdats med motivet att det kan vara svårt att avgränsa var en badstrand ligger och var den slutar. I bakgrunden ovan argumenteras för att tobaksbruk i närheten av vattendrag utgör ett allvarligt miljöproblem. Mot den bakgrunden anser jag att just badstränder som naturligen ligger nära vatten som vi dessutom har höga miljökrav på lämpar sig särdeles illa som områden för tobaksbruk. Det vore därför lämpligt att regeringen överväger regler som gör det enkelt för kommuner att införa rökförbudsområden vid badstränder.

Nedskräpningen ökar i våra städer. Papperskorgarna är ofta mer än överfulla och ibland blåser drivor av skräp omkring på stadsgatorna. Tobaksprodukter utgör som påpekats ovan en anseelig del av denna skräpvolym. Några städer lägger stora pengar på skräpupptagning, medan andra har lägre ambitioner. Min uppfattning är att en kombinerad kampanj under ett Håll Sverige Rent-tema med särskild inriktning på tobaksprodukter är angeläget. Frivilligorganisationerna har ofta större kreativitet än myndigheter när det gäller att utveckla former för sådant och regeringen bör därför ta initiativ som backar upp folkrörelseinitiativ på området.

Jan Lindholm (MP)